

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadama en la correspundenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in decret federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validitàd legala.

Lescha federala davart il princip da la transparenza da l'administraziun (Lescha da transparenza, LTrans)

dals 17 da december 2004 (versiun dal 1. da settember 2023)

---

*L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,
sa basond sin l'artitgel 173 alinea 2 da la Constituziun federala¹,
suenter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 12 da favrer 2003²,
concluda:*

1. secziun Disposiziuns generalas

Art. 1 Intent ed object

Questa lescha ha l'intent da promover la transparenza davart l'incarica, davart l'organisaziun e davart l'activitat da l'administraziun. Per quest intent gida ella ad infurmàr la publicitat cun al garantir l'access a documents uffizials.

Art. 2 Champ d'applicazиun persunal

¹ Questa lescha vala per:

- a. l'administraziun federala;
- b. las organisaziuns e las persunas da dretg public e privat externas a l'administraziun federala, uschenavant ch'ellas decreteschan actas u prendan disposiziuns d'emprima instanza en il senn da l'artitgel 5 da la Lescha federala dals 20 da december 1968³ davart la procedura administrativa (PA);
- c. ils Servetschs dal parlament.

² Questa lescha na vala betg per la Banca naziunala svizra e per l'Autoritat federala per la surveglianza dals martgads da finanzas.⁴

AS 2006 2319

¹ SR 101

² BBl 2003 1963

³ SR 172.021

⁴ Versiun tenor la cifra 1 da l'aggiunta da la LF dals 22 da zer. 2007 davart la surveglianza dals martgads da finanzas, en vigur dapi il 1. da schan. 2009 (AS 2008 5207; BBl 2006 2829).

³ Il Cussegħ federal po excluder dal champ d'applicaziun da la lescha ulteriuras unitads da l'administraziun federala sco er ulteriuras organisaziuns e persunas externas a l'administraziun federala, sche:

- a. quai è necessari per ademplir las incumbensas che las èn vegnidas surdadas;
- b. i vegniss fatg donn a lur cumpetitivitat tras la submissiun a questa lescha;
- c. las incumbensas che las èn vegnidas surdadas èn da pitschna impurtanza.

Art. 3 Champ d'applicaziun material

¹ Questa lescha na vala betg per:

- a. l'access a documents uffizials concernent:
  1. proceduras civilas,
  2. proceduras penals,
  3. proceduras da l'agid internaziunal giuridic ed uffizial,
  4. proceduras internaziunalas per reglar disputas,
  5. proceduras da la giurisdicziun statala ed administrativa u
  6. proceduras da cumpromiss;
- b. il dretg d'ina partida da consultar las actas d'ina procedura administrativa d'emprima instanza.

² L'access a documents uffizials che cuntengan datas persunals dal petent, sa drizza tenor la Lescha federala dals 25 da settember 2020⁵ davart la protecziun da datas (LPD).⁶

Art. 4 Resalva da disposiziuns spezialas

Resalvadas restan las disposiziuns spezialas d'ulteriuras leschas federalas:

- a. che decleran tschertas infurmaziuns sco secretas; u
- b. che prevesan premissas che divergeschan da quellas previsas en questa lescha per l'access a tschertas infurmaziuns.

Art. 5 Documents uffizials

¹ Sco document uffizial chapeschan ins mintga infurmazion:

- a. ch'è registrada sin tge pertader d'infurmaziuns ch'i saja;
- b. ch'è en possess da l'autoritad, da la quala ella deriva u a la quala ella è vegnida communitgada; e
- c. che concerna l'adempliment d'ina incumbensa publica.

⁵ SR 235.1

⁶ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBl 2017 6941).

² Sco documents uffizials vegnan considerads er ils documents che pon vegnir producids cun agid d'in tractament electronic simpel sin basa d'infurmaziuns registradas che satisfan a las pretensiuns tenor l'alinea 1 literas b e c.

³ Betg sco documents uffizials vegnan considerads ils documents:

- a. che vegnan utilisads d'ina autoritat per intets commerzials;
- b. che n'èn betg anc terminads; u
- c. ch'èn destinads ad in diever personal.

2. secziun Dretg d'access a documents uffizials

Art. 6 Princip da transparenza

¹ Mintga persuna ha il dretg da consultar ils documents uffizials e da survegnir infurmaziuns da vart da las autoritads areguard il cuntegn dals documents uffizials.

² Ella po consultar ils documents al lieu ubain dumandar ina copia. La legislaziun davart il dretg d'autur resta resalvada.

³ Sch'in document uffizial è vegni publitgà en in organ da publicaziun u sin ina pagina d'internet da la Confederaziun, vegn considerà il dretg tenor ils alineas 1 e 2 sco ademplì.

Art. 7 Excepziuns

¹ Il dretg d'access a documents uffizials vegn limità, suspendì u refusà, sch'el po:

- a. pregiuditgar considerablamain la libra furmaziun da l'opiniun e da la voluntad d'ina autoritat suttamessa a questa lescha, d'in auter organ legislativ u administrativ u d'ina instanza giudiziala;
- b. disturbar l'execuziun tenor las finamiras da mesiras concretas tras ina autoritat;
- c. periclitar la segirezza interna u externa da la Svizra;
- d. cumprometter ils interess da la politica exteriura u las relaziuns internaziunalas da la Svizra;
- e. cumprometter las relaziuns tranter la Confederaziun ed ils chantuns u tranter ils chantuns;
- f. periclitar ils interess da la politica economica u monetara da la Svizra;
- g. svelar secrets da professiun, da fatschenta u da fabricaziun;
- h. divulgar infurmaziuns ch'èn vegnididas communitygadas voluntarmain da terzas personas ad in'autoritat che aveva garantì da las tegnair secret.

² Il dretg d'access a documents uffizials vegn limità, suspendì u refusà, sch'el po pregiuditgar la sfera privata da terzas personas; excepcionalmain po dentant prevalair l'interess public a l'access.

Art. 8 Cas spezials

- ¹ I n'exista nagin dretg d'access a documents uffizials da la procedura da cunrapport.
- ² Ils documents uffizials dastgan vegnir rendids accessibels pir, cura che la decisiun politica u administrativa, per la quala els èn la basa, è vegnida prendida.
- ³ Il Cussegli federal po decider excepcionalmain che documents uffizials da la consultaziun dals uffizis na vegnan betg rendids accessibels er suenter la decisiun.
- ⁴ L'access a documents uffizials concernent posiziuns relativas a tractativas currentas e futuras è en mintga cas exclus.
- ⁵ L'access a rapports davart l'evaluaziun da la capacitat da prestaziun da l'administrazione federala e davart l'efficacitat da sias mesiras è garantì.

Art. 9⁷ Protecziun da datas personalas e da datas da persunas giuridicas

- ¹ Documents uffizials che cuntengnan datas personalas u datas da persunas giuridicas ston, sche puissaivel, vegnir anonimisads avant che vegnir consultads.
- ² Sche las dumondas d'access concernan documents uffizials che na pon betg vegnir anonimisads, ston ellas vegnir giuditgadas tenor l'artitgel 36 LPD⁸ en cas da datas personalas e tenor l'artitgel 57s da la Lescha dals 21 da mars 1997⁹ davart l'organizaziun da la regenza e da l'administrazione en cas da datas da persunas giuridicas. La procedura d'access sa drizza tenor la lescha qua avant maun.

3. secziun Procedura d'access a documents uffizials**Art. 10** Dumonda d'access

- ¹ La dumonda d'access a documents uffizials sto vegnir drizzada a l'autoritat che ha fatg il document u che l'ha survegnì sco adressata principala da terzas persunas che na suttastattan betg a questa lescha.
- ² Il Cussegli federal po prevair ina procedura speziala per l'access a documents uffizials da las representanzas svizras a l'exterior e da las missiuns tar organisazions internaziunalas.
- ³ La dumonda sto esser formulada en moda sufficientamain clera.
- ⁴ Il Cussegli federal regla ils detagls da la procedura:
- el resguarda ils basegns spezials da las medias;
  - el po prevair autres modalitads d'access, nua ch'in grond dumber da dumondas sa referescha als medems documents;

⁷ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS **2022** 491; BBl **2017** 6941).

⁸ SR **235.1**

⁹ SR **172.010**

- c. el po prolongar ils termins da tractament per dumondas che pretendan in tractament che chaschuna ina laver spezialmain gronda.

Art. 11¹⁰   Audiziun

¹ Sche l'autoritat tira en consideraziun da conceder l'access a documents uffizials che pudessan violar la sfera privata da terzas persunas, en cas ch'els vegnan rendids accessibels, consultescha ella la terza persuna pertutgada e dat ad ella la chaschun da prender posizion entaifer 10 dis.

² Ella infurmescha la persuna consultada davart sia posizion pertutgant la dumonda d'access.

Art. 12   Posizion da l'autoritat

¹ L'autoritat prenda posizion uschè svelt sco pussaivel, en mintga cas dentant entaifer 20 dis suenter avair retschavi la dumonda.

² Il termin po vegnir prolungà excepcionalmain per 20 dis, sche la dumonda concerna documents voluminus, cumplexs u grevs da procurar. El vegn prolungà per la durada necessaria, sch'ina dumonda concerna documents uffizials che pudessan violar la sfera privata da terzas persunas, en cas ch'els vegnan rendids accessibels.¹¹

³ Sche la dumonda concerna documents uffizials che pudessan violar la sfera privata da terzas persunas, en cas ch'els vegnan rendids accessibels, suspenda l'autoritat l'access, fin che la situaziun giuridica è sclerida.¹²

⁴ L'autoritat infurmescha ils petents, sch'il termin vegn prolungà u sche l'access vegn limità u refusà ed inditgescha summaricamain ils motivs persuenter. L'infurmazion e la motivaziun, sche l'access vegn limità u refusà, vegnan fatgas en scrit.

Art. 13   Mediaziun

¹ Mintga persuna po far ina dumonda da mediaziun:

- a. sche l'access a documents uffizials vegn limità, suspendì u refusà ad ella;
- b. sche l'autoritat n'ha betg prendi posizion davart sia dumonda entaifer il termin; u
- c. sche l'autoritat vul conceder l'access cunter sia volontad, suenter ch'ella è vegnida tadlada tenor l'artitgel 11.

¹⁰ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBI 2017 6941).

¹¹ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBI 2017 6941).

¹² Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBI 2017 6941).

² La dumonda da mediaziun sto vegnir fatga en scrit a l'Incumbensà federal per la protecziun da datas e per la transparenza (IFPDT) entaifer 20 dis suenter avair retschavi la posiziun da l'autoritat u suenter la scadenza dal termin che stat a disposizion a l'autoritat per prender posiziun.¹³

³ Sch'ina mediaziun reussescha, è la procedura liquidada.

Art. 14 Recumandaziun

Sche la mediaziun na reussescha betg, consegna il IFPDT¹⁴, entaifer 30 dis suenter avair retschavi la dumonda da mediaziun, ina declaraziun en scrit a las personas participadas.

Art. 15 Disposizion

¹ Il petent u la persona consultada po pretender, entaifer 10 dis suenter avair retschavi la recumandaziun, ch'i vegnia decretada ina disposizion tenor l'artitgel 5 da la Lescha federala dals 20 da december 1968¹⁵ davart la procedura administrativa.

² Dal rest decretescha l'autoritat ina disposizion, sch'ella vul – cuntrari a la recumandaziun:

- a. limitar, suspender u refusar il dretg d'access ad in document uffizial;
- b.¹⁶ conceder l'access ad in document uffizial che pudess violar la sfera privata da terzas personas, en cas ch'el vegn rendi accessibel.

³ La disposizion sto vegnir decretada entaifer 20 dis suenter avair retschavi la recumandaziun u la dumonda da decisiun tenor l'alinea 1.

Art. 16¹⁷ Recurs

¹ La procedura da recurs sa drizza tenor las disposiziuns generalas davart l'organisaziun giudiziala.

² Las autoritads da recurs han er access a documents uffizials ch'èn suttamess a l'obligaziun da tegnair secret.

Art. 17 Taxas

¹ L'access als documents uffizials è per regla suttamess al pajament d'ina taxa.¹⁸

¹³ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS **2022** 491; BBI **2017** 6941).

¹⁴ Expressiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS **2022** 491; BBI **2017** 6941). Questa midada è vegnida resguardada en l'entrì decret.

¹⁵ SR **172.021**

¹⁶ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS **2022** 491; BBI **2017** 6941).

¹⁷ Versiun tenor la cifra 7 da l'aggiunta da la LF dals 17 da zer. 2005 davart il TAF, en vigur dapi il 1. da schan. 2007 (AS **2006** 2197 1069; BBI **2001** 4202).

¹⁸ Correctura dals 19 d'avust 2014 (AS **2014** 2599). Pertutga mo il text talian.

² I na vegnan betg incassadas taxas per:

- a. il tractament d'ina dumonda che pretenda pauca lavour;
- b. proceduras da mediaziun (art. 13); e
- c. proceduras da decisiun (art. 15).

³ Il Cussegli federal fixescha ils detaigs e la tariffa da taxas tenor ils custs effectivs. Resalvadas restan las regulaziuns da taxas divergentas sin fundament da legislaziuns spezialas.

⁴ Per consegagnar raports, broschuras u auters stampats e pertadars d'infurmaziuns po en mintga cas vegnir incassada ina taxa.

4. secziun II IFPDT

Art. 18 Incumbensas e cumpetenzas

Tenor questa lescha ha il IFPDT en spezial las suandardas incumbensas e cumpetenzas:¹⁹

- a.²⁰ el maina la procedura da mediaziun (art. 13) e fa ina recumandaziun, sch'ina mediaziun na reussescha betg (art. 14);
- b.²¹ el infurmescha – d'uffizi u sin dumonda da persunas privatas e d'autoritads – davart las modalitads da l'access a documents uffizials;
- c.²² el po s'exprimer davart ils sbozs da decrets e davart las mesiras da la Confederaziun che concernan considerablamin il princip da transparenza.

Art. 19 Evaluaziun

¹ Il IFPDT evaluescha l'applicaziun, l'efficacitad ed en spezial ils custs che vegnan chaschunads tras l'execuziun da questa lescha e fa regularmain in rapport per mauns dal Cussegli federal.

² In emprim rapport davart ils custs che resultan tras l'execuziun da questa lescha sto vegnir puttames al Cussegli federal entaifer 3 onns suenter l'entrada en vigur da questa lescha.

³ Ils raports dal IFPDT vegnan publitgads.

¹⁹ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBI 2017 6941).

²⁰ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBI 2017 6941).

²¹ Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBI 2017 6941).

²² Versiun tenor la cifra II 10 da l'aggiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBI 2017 6941).

Art. 20 Dretgs d'obtegnair infurmaziuns e da consultar documents

¹ En il rom da la procedura da mediaziun ha il IFPDT er access a documents uffizials ch'èn suttamess a l'obligaziun da teginair secret.

² Il IFPDT è suttamess al secret d'uffizi en la medema dimensiu sco las autoritads che concedan access a documents uffizials u che dattan infurmaziuns ad el.²³

5. secziun Disposiziuns finalas**Art. 21** Execuziun

Il Cussegl federal po en spezial decretar disposiziuns davart:

- a. la gestiun dals documents uffizials;
- b. l'infurmaziun davart ils documents uffizials;
- c. la publicaziun dals documents uffizials.

Art. 22 Midada dal dretg vertent

La midada dal dretg vertent vegn reglada en l'agiunta.

Art. 23 Disposiziun transitorica

Questa lescha vegn applitgada per ils documents uffizials ch'èn vegnids fatgs u retschavids d'ina autoritat suenter ch'ella è entrada en vigur.

Art. 24 Referendum ed entrada en vigur

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

Data da l'entrada en vigur: 1. da fanadur 2006²⁴

²³ Versiun tenor la cifra II 10 da l'agiunta 1 da la LF dals 25 da sett. 2020 davart la protecziun da datas, en vigur dapi il 1. da sett. 2023 (AS 2022 491; BBl 2017 6941).

²⁴ COCF dals 24 da matg 2006.

Agiunta
(art. 22)

Midada dal dretg vertent

Las leschas qua sutvart vegnan midadas sco suonda:

...²⁵

²⁵ Las midadas pon vegnir consultadas en la AS 2006 2319.

